

Mødet den 3. Januar 1920.

Fraværende: Bech, Brammer og Marthin Pedersen.

1. (J. Nr. 614—1919). Cirkulære af 8. December 1919 fra Indenrigsministeriet angaaende **Paaligning af Kirkeskat.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 626—1919). Bekendtgørelse angaaende Lov om **Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden.**

Formanden henstillede til de Udvalg, som havde med Dampkedler at gøre, at sætte sig ind i de nye Regler.

Mousten fandt det rigtigst at tilstille Stadsingeniøren det nævnte Cirkulære.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 369—1919). Skrivelse fra Justitsministeriet med **Anerkendelse af Kommunehospitalets Apotek.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 616—1919). **Regnskab for Grosserer Matzen og Hustrus Legat.**

Toges til Efterretning.

5. **Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakter med:**

- a. (J. Nr. 22²¹—1919). Murerm. N. P. Petersen.
- b. (J. Nr. 22²²—1919). Tømrerm. Arnoff Thomsen.
- c. (J. Nr. 22²³—1919). Murerm. J. P. Pedersen.
- d. (J. Nr. 22²⁴—1919). Direktør N. Geertsen.

- e. (J. Nr. 22²⁵—1919). Snedkerm. I. A. Pedersen.
- f. (J. Nr. 22³⁰—1919). Møller S. A. Hansen.
- g. (J. Nr. 22³¹—1919). Tømrerm. N. A. Jacobsen.
- h. (J. Nr. 22³²—1919). Direktør Jacob Jensen.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 42—1919). **Meddelelse om Udbetaling af Købesummerne, ialt 127551,66 Kr., for de af Postvæsenet erhvervede Ejendomme Banegaards-gade Nr. 40, 42 og 44.**

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 10²⁵—1919). Meddelelse fra Civildommeren om **Valg af Formænd og Suppleanter for Hus-lejenævnene.**

D o m s o g n e t:

Formand: Auditor Hoeck.

Suppleant: Lærer O. A. Skanning.

F r u e S o g n:

Formand: Dommerfuldmægtig Nordentoft.

Suppleant: Lærer J. Mejldam.

S c t. P a u l s S o g n:

Formand: Dommerfuldmægtig Unmack Larsen.

Suppleant: Lærer J. Riber.

S c t. J o h a n n e s S o g n:

Formand: Dommerfuldmægtig Thomsen.

Suppleant: Lærer J. K. K. Findal.

F o r r e t n i n g s l o k a l e n æ v n e t:

Formand: Købmand Ollendorff.

Suppleant: Købmand A. P. M. Qvist.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 25¹⁶—1919) Cirkulære fra Indenrigsmini-steriet om **Bemyndigelse for Kommunalbestyrel-serne til at tillade Beværtningslokaler o. lign. at holde aabent til Kl. 1 Nat Nytaarsaften.**

Bevillingsnævnet kan ikke anbefale, at en saa-dan Tilladelse gives.

Bevillingsnævnets Indstilling var vedtaget ved Cirkulation med 10 Stemmer mod 6 og toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 596—1919). Indstilling om **Udskrivning af et 5. Kvartals Skat.** — 2. Behandling.

Formanden antog, at man efter den udførlige Forhandling under Sagens første Behandling hurtig kunde skride til Afstemning om Forslaget.

Mikael Johansen mindede om, at H. P. Christensen ved Sagens 1. Behandling udtalte, at han følte sig overbevist om, at de Vælgere, der havde valgt hans Gruppe, var meget tilfredse med Medlemmernes Arbejde i Byraadet. Fabrikant Møller havde udtalt noget lignende for den borgerlige Gruppes Vedkommende. Alligevel var Taleren ikke overbevist herom og vilde derfor finde det rigtigt, om man samtidig med, at man indhentede Ministeriets Tilladelse til at udskrive denne Ekstraskat, saa anmodede Ministeriet om at bringe den Paragraf i Anvendelse, hvorefter der skulde afholdes nyt Valg, naar Skatteprocentens Forhøjelse oversteg en vis Grænse. Taleren havde nemlig den Anskuelse, at det vilde være heldigst at faa et Valg for at blive klar over Stemningen blandt Skatteyderne, og vilde derfor stille følgende bestemte Forslag:

»Ministeriet opfordres til, forinden Tilladelsen til at udskrive et Kvartals Ekstraskat gives, at opløse Byraadet og lade foretage nyt Valg.«

Simonsen var noget forbavset over, at Mikael Johansen efter de Udtalelser, der var fremkommen ved 1. Behandling, vilde stille et saadant Forslag. Muligvis skyldtes det en Familiestrid indenfor den konservative Gruppe, men i saa Fald burde det have været holdt indenfor Gruppens

Vægge. Det var jo rigtigt, at en saadan Paragraf fandtes i Loven, men det drejede sig ganske sikkert om en Forhøjelse ved Lægningen af et nyt Budget, hvor der altsaa var Tale om at bevilge Penge til nye Foretagender, og hvor det kunde være naturligt først at høre Vælgerne. Her var der imidlertid Tale om at paaligne en Ekstraskat for at holde det Budget, der engang var lagt, og faa en Del af de Penge ind, der nu var brugt, og det havde næppe været Mening, at Loven skulde virke i et saadant Tilfælde. I hvert Fald kunde man overlade til Ministeriet selv at tage Bestemmelse herom, og Taleren vilde derfor stemme imod Mikael Johansens Forslag.

N. J o h. L a u r s e n troede heller ikke, at dette Forslag rigtig kunde falde ind under Lovens Bestemmelser. Forholdet var det, at naar Kommunens Budget var lagt, og Skatteprocenten saa var steget med en vis Del, kunde der udskrives nyt Valg, for at Vælgerne kunde afgøre, om de var tilfredse med det siddende Byraad eller ikke. Der var vel næppe Tvivl om, at det Budget, der snart skulde lægges, vilde overstige de tidligere Budgetter meget betydeligt af mange og gode Grunde, og saa vilde der rimeligvis til den Tid blive Lejlighed for Ministeriet til at tage Spørgsmaalet om et nyt Valg under Overvejelse.

F o r m a n d e n havde ingen Betænkeligheder ved at indsende Udvalgets Forslag til Ministeriet; der var næppe Tvivl om, at det straks vilde blive bevilget.

C h r i s t e n s e n indrømmede, at den socialdemokratiske Gruppe havde været betænkelig ved at gaa med til Forslaget. Men naar man fra begge Sider i Budgetudvalget havde holdt paa at udskrive denne Skat, vilde man ikke gaa imod det. Taleren

vilde dog henstille til Udvalget, at man lempede sig saa meget som muligt angaaende Indbetalingen af Skatten og eventuelt lod den strække sig over et noget længere Tidsrum, for Tiden var vanskelig for mange nu midt paa Vinteren. Taleren var ikke bange for at gaa til Valg i Øjeblikket, for Borgerskabet vilde sikkert se fornuftigt paa Spørgsmaalet og indrømme, at der ikke var brugt upaakrævede Penge.

Udvalgets Indstilling vedtoges enstemmigt.

Mikael Johansens Forslag forkastedes med 14 Stemmer mod 1.

10. (J. Nr. 3¹⁹—1919). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om **Efterbevilling af Overskridelser**. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

11. (J. Nr. 622—1919). Indstilling fra Belysningsudvalget om **Forhøjelse af Gasprisen til 35 Øre pr. m³**.

Christensen forelagde Indstillingen, som var begrundet i de stigende Kulpriser, der nu var oppe paa 170 Kr. pr. ton for tyske Kul, medens de engelske Kul kunde faas for 130 Kr. Ved et Møde for en Tid siden i Købstædernes Kuludvalg blev man enig om ikke at købe flere tyske Kul, men derimod rette en Henvendelse til Regeringen om at skaffe Adgang til at faa engelske Kul, idet Gasværkerne nu var forsynet for ca. 3 Maaneder. Alligevel ankom der til Aarhus 40 Vognladninger tyske Kul, og da man havde protesteret mod at overtage dem, blev det meddelt, at i saa Fald kunde der ikke faas Tonnage til engelske Kul. Det blev derfor nødvendigt at overtage dem og senere 30 Vognladninger til. Man havde tænkt paa selv at skaffe Tonnage til at faa engelske Kul hjem, men det var risikabelt paa Grund af de

urolige Forhold i England. Taleren syntes, at Regeringen burde gribe ind her og ikke vedblivende søge Kompensationer, hvorved Kommunerne skulde overtage saa dyre Kul, og i det hele burde Regeringen gøre noget for at bremse de evindelige Prisstigninger. — Hvad Gaspriserne i andre Byer angik, saa havde den i København fra 1. December været 32 Øre, i Randers 45 Øre, Horsens og Vejle 35 Øre, og i de mindre Byer 50—75 Øre. Dette viste, at Aarhus havde været blandt de billigste; men i Længden kunde man ikke nøjes med den gamle Pris, hvis Budgettet nogenlunde skulde holdes. Taleren vilde dermed anbefale at godkende den foreslaaede Forhøjelse.

N. J o h. L a u r s e n spurgte, om denne Tvangsbestemmelse blev gennemført nogenlunde ligeligt mellem de forskellige Gasproducenter, eller om man fuldstændig var prisgivet Udvalgets Vilkaarlighed.

C h r i s t e n s e n svarede hertil, at Kullene fordeltes nogenlunde regelmæssigt imellem de forskellige Kommuner, saa at Aarhus næppe kunde siges at være forurettet i Forhold til de andre.

S i m o n s e n fandt, at der var Grund til at være opmærksom paa dette Forhold. Der var af en saakaldt Kartoffeldyrkerforening lagt et stærkt Pres paa Regeringen for at faa en Eksport af Kartoffler til Tyskland, og der var nu truffet en Ordning, der gav et ret godt Udbytte til Eksportørerne. Men muligvis maatte til Gengæld de indførte Varer, som Kul, betales for dyrt, og det vilde derfor vist være rigtigt at henstille til Regeringen at have Indseende hermed.

N. J o h. L a u r s e n vidste ikke, om der var nogen Forbindelse mellem Kullene og Kartofflerne, men havde intet imod, at Forholdet blev under-

søgt, for der var jo ikke megen Mening i, at Byerne skulde betale for Landboerne.

F o r m a n d e n henstillede til de tilstedeværende Rigsdagsmænd at tage denne Diskussion til Efterretning.

M i k a e l J o h a n s e n vilde anbefale Udvalgets Forslag og samtidig udtale sin Glæde over, at man fra den anden Side i Byraadet mere og mere kom ind paa at indføre indirekte Skatter, hvilket var en god konservativ Foranstaltning. Ogsaa Vandværksudvalget vilde til Budgetbehandlingen stille Forslag herom.

C h r i s t e n s e n gjorde Mikael Johansen opmærksom paa, at det var bedst, hvis man nogenlunde kunde holde Budgettet, og dette kunde paa ingen Maade kaldes indirekte Beskatning. Talerens Parti havde altid hævdet, at de kommunale Værker skulde kunne bære sig, og det var det samme, dette Forslag gik ud paa. Ogsaa i Vandværksudvalget havde Taleren gjort dette Princip gældende, men skulde heller ikke komme nærmere ind derpaa før ved Budgetbehandlingen. Taleren vilde altsaa tilbagevise den Paastand, at man søgte at drive indirekte Beskatning.

M i k a e l J o h a n s e n skulde blot bemærke, at det var Hr. Christensen, som i Vandværksudvalget havde stillet Forslag om Forhøjelse; men Taleren havde straks med Glæde tiltraadt Forslaget.

F o r m a n d e n henstillede til Vandværksudvalget at vente med deres Forhandlinger til en anden Gang. Dette Forslag kunde ikke kaldes indirekte Beskatning, for det var meget tvivlsomt, om Budgettet, selv med denne nødvendige Forhøjelse, kunde holdes.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 25¹⁴—1919). **Andragende fra den konservative Vælgerforening om Tilladelse til at holde aabent til Kl. 1 Nat en Gang om Ugen.**

Bevillingsnævnet kan ikke anbefale Andragendet.

Formanden oplyste, at Grunden til, at Andragendet ikke kunde anbefales, var, at den konservative Vælgerforening havde sine Lokaler i Haandværkerforeningen, som i Forvejen havde Tilladelse til at holde aabent 2 Aftener om Ugen til Kl. 1 Nat, og Loven gav ikke Adgang til at holde aabent flere Aftener.

Møller beklagede, at Bevillingsnævnet ikke havde kunnet anbefale Andragendet, da Vælgerforeningen var en forholdsvis beskeden Forening, som ikke havde Raad til at holde egne Lokaler, og hvis den skulde kunne arbejde, var det ganske nødvendigt at faa denne Tilladelse. Taleren kunde derfor ikke tro, at Byraadet vilde forhindre Foreningen i at arbejde, som den plejede. Det havde slet ingen Forbindelse med Haandværkerforeningen og kunde ikke skade nogen som helst. Taleren vilde varmt anbefale Medlemmerne at stemme for at bevilge Andragendet.

Formanden gjorde opmærksom paa, at hvis Andragendet bevilgedes, blev man nødt til at bevilge lignende Andragender fra en Mængde andre Foreninger, f. Eks. Byens Fagforeninger o. lign. Men Hovedsagen var, at det var ganske lovstridigt at bevilge Andragendet, idet det var at holde aabent 3 Gange ugentligt, for det var ikke den enkelte Forening, der fik en saadan Tilladelse, men dem, der ejede Lokalerne.

Møller mente ikke, at den konservative Vælgerforening kunde sammenlignes med Fagforeningerne, som var samlet i Socialdemokratisk Forbund,

der havde egne Lokaler. Men hvis Byraadet ikke kunde give Tilladelsen, kunde man i hvert Fald anbefale Andragendet til Ministeriet, som jo saa kunde træffe Afgørelsen.

F o r m a n d e n bemærkede, at de socialdemokratiske Foreninger gjorde deres Møder færdige til Kl. 11.

S i m o n s e n oplyste, at Socialdemokratisk Forbund var Lejer og ikke Ejer af Forsamlingsbygningen i Amaliegade.

Andragendet kunde ikke bevilges.

13. (J. Nr. 334⁷—1919) **Andragende om kommunalt Tilskud til Paabygning af Mansardetage paa Vesterallé Nr. 7.**

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler, at der efter de sædvanlige Regler ydes et Tilskud af 10.000 Kr. pr. Lejlighed.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 343—1919). **Andragende om Dispensation fra Bygningslovens § 21 for Ny Munkegade Nr. 74.**

Anbefaledes.

